

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ', ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΥΓΓΡΟΥΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΣ.

Συμπληρωσάντες τὰ ἐν τῇ Κλειοὶ δημοσιευμέντα (τόμ. Δ., καὶ ἀριθ. 3) περὶ τοῦ Ἰωβιλαίου τοῦ Πάπα Ρώμης Λέοντος ΙΓ', καταχωροῦμεν σήμερον ἐνταῦθα καὶ τὸν παρὰ πόδας λαρ- πρὸν καὶ σοφωτατὸν λόγον, ὃν εἶπε λατινιστὴ ἢ αὐτοῦ μα- καριότης ὁ Λέων ΙΓ', ἀπαντῶν πρὸς τὸ συγχαρητήριον προσφάνημα τῶν ἔξακοσίων περίπου Ούγγρων προσκυνητῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν πάσης τάξεως καὶ καταστάσεως τῆς Ούγγρικῆς πατρίδος.

Οἱ φιλομαθεῖς ἀναγνῶσται τῆς Κλειοῦς καὶ ἐν τῇ με- θέτῃ τῶν λόγων τούτων εὑρίσκουσιν, ἀναντιρρήτως, πνευμα- τικὴν ὀφέλειαν, ἀλλὰ καὶ διαβλέπουσιν εὐχαρίστως τῆς χριστιανικῆς πίστεως τὸν θρίαμβον ἐν ταῖς πονηραῖς ταύ- ταις ἡμέραις τῆς ἀσεβείας καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος μίσους, τοῦ δεινοῦ τούτου πολεμίου πάσης θρησκευτικῆς ἐλπίδος καὶ πίστεως, καὶ ἐπομένως πάσης ἀνθρωπίνης ἀξίας τε καὶ τιμῆς.

Ο πρὸς τὸν ἀρχιερέα τῆς Ρώμης καὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας ἀριστον πρόμαχον ἐκδηλωθεὶς παν- ταχόδεν τῆς οἰκουμένης εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας ἀκραιφνῆς σεβασμὸς καὶ θαυμασμός, προξενεῖ, βεβαίως, χαρὰν καὶ πα- ρηγορίαν εἰς τὴν καθόλου χριστιανικὴν ἐκκλησίαν, ἥτις πε- λυτρόπως καταδιώκεται ὑπὸ τῶν ἐγχρωτῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ εὐταξίας.

Ὕπὸ τοιούτων ἀρχῶν ἐμφοροῦμενοι καὶ ἀμερολήπτως σκεπτόμενοι περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτη παραβλέποντες τάς, μὴ ποτ' ὀφελεῖ, διαφορὰς μεταξὺ τῶν κατὰ τόπους καὶ ἔθνη χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, κοινοποιοῦμεν ὡς ἐκ τοῦ καθήκοντος εἰς τοὺς πεφωτισμένους καὶ βαθύγγαμονας ἀναγνώστας τῆς Κλειοῦς τὰ κατὰ τὸν Ἰωβιλαῖον τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ', ἐξ ὧν καταφαίνεται ὁ λαμπρὸς καὶ ἔξοχος χαρακτὴρ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας, τῆς ἐπὶ πολλοὺς αἰώνας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι (δῶρον ὁ Κύριος) ἀγαπητῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας.

Ἐν μεγάλῃ καὶ λαμπρᾷ αἰθούσῃ τοῦ Βατικανοῦ τῆς Ρώμης, ὁ Λέων ΙΓ'. ἔλεξε τάδε πρὸς τοὺς Ούγγρους προ- σκυνητάς.

„Η παρουσία ὑμῶν, τέκνα ἐν Χριστῷ ἀγαπητά, εἰς τὴν κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ ἔօρτην τῆς Ἱερατικῆς ἡμῶν πεντηκον- τατηρίδος, ἐπαυξάνει, ἀληθῶς, τὴν ἡμετέραν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν· καθότι διερμηνεύει αὕτη τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ φρονήματα, ἀτινα πρὸ μικροῦ ἀνέ- πτυξε μετὰ τοσαύτης ἀξιοπρεπείας καὶ εὐγλωττίας ὁ ὑμέτε- ρος ἀγαπητὸς πρωθιεράρχης καὶ παρδινάλιος Ἰωάννης Simon. Εἴναι ἀνέκφραστος ἢ παρηγορία, ἣν προξενεῖ εἰς ἡμᾶς, ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων θλίψεων καὶ ἀνησυχιῶν διατελουντας, ἡ εὐγενῆς καὶ γενναίᾳ αὕτη διαδῆλωσις τῆς ὑμετέρας καρ- δίας, ἐν ᾧ ἡ ἀναμιμήσκομενοι τοὺς παρελθόντας χρόνους, ἀνευρίσκομεν τὴν ἀρετὴν τῶν ὑμετέρων ἀοιδίμων προγόνων, τὴν θαυμάσιον ἐκείνην ἀρετὴν, δι' ᾧς ἡ Ούγγραί εἰς τε τὰς δυστυχίας καὶ τὰς εὐτυχίας, ἔμεινε πάντοτε πιστὴ καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν πρὸς τὸν σωτῆρα ἡμῶν Θεὸν πίστιν, ἐλ- πίδα καὶ ἀγάπην, ἀπὸ τῶν εὐδόξων ἐκείνων χρόνων, καθ' οὓς ὁ ὑμέτερος μέγας ἀπόστολος καὶ πρῶτος χριστιανὸς βα- σιλεὺς Στέφανος ὁ Α', καταβάλλων τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ κράτους καὶ τῆς χριστιανικῆς βασιλείας τῶν Ούγγρων, ἔξη-

τῆσατο καὶ ἔλαβε δαψιλῶς τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν προστα- σίαν τῆς ἀγίας ταύτης ἔδρας τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων.

Συγχαίρομεν ὑμῖν ἀπὸ καρδίας, τέκνα ἐν Χριστῷ ἀγα- πητά, διὰ τὴν ζῶσαν ὑμῶν πίστιν, τὴν εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν καὶ τὸν σεβασμόν, πρὸς τὴν ἀποστολικὴν ταύτην ἔδραν, ἐξ ᾧς ὡς ὅπὸ πηγῆς πολυχεύμονος ἀπέρρευσεν ἡ εὐτυχία καὶ ἡ Ἰσχὺς τοῦ Ούγγρικοῦ ἔθνους εἰς τὸς παρελθόντας χρό- νους, ὡς εἶπε πρὸ διάλιγου μάλα εὐλόγως ὁ ἐπιφανέστατος ὑμῶν πρωθιεράρχης.

‘Ἄλλ’ ἐστὲ βέβαιοι, διτὶ τὴν αὐτὴν δαψιλειαν τῶν πνευ- ματικῶν εὐεργεσιῶν λήψεος καὶ ὑμεῖς εἰς τοὺς παρόντας καὶ τοὺς μέλλοντας χρόνους, καθότι ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ τοῦ Κυρίου καὶ θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνυπάρχει χάρις καὶ δύναμις πανσθενουργός, ἥτις ἀμετά- βλητος διαμένουσα, καὶ μηδόλως ὑποκειμένη εἰς τὰς ἀλλοιώ- σεις καὶ τὰς μεταβολὰς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, παρέ- χεται ζῶν, ἰσχὺν καὶ σωτηρίαν πρὸς τὴν φιλόχριστον καὶ πιστεύουσαν ἀνθρωπότητα.

‘Άλλ’ οἱ ἔχθροὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὀρνοῦνται πάντα ταῦτα, ἐπειδὴ θέλουσιν ν' ἀποξενάσωσι τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τε τῆς χριστιανικῆς θρη- σκείας, καὶ ἀπὸ τῶν Ἱερῶν αὐτῆς λειτουργῶν. Τοῦ ἀντι- χριστιανικοῦ τούτου πολέμου καὶ ἡμεῖς ὑφιστάμενα τὰς λυσ- σώδεις προσβολὰς καὶ τὰς ἔφοδους. Κατὶ ὅμως, ὡς τὰ πράγ- ματα μαρτυροῦσιν, αἱ βουλαὶ καὶ τὰ τεχνάσματα τῶν ἐχ- θρῶν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, ταυτοχρόνως, ματαιοῦνται καὶ μηδενίζονται· διότι, χάρις τῷ Θεῷ, μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν λαῶν ὑπάρχει ζῶσα ἀφοσίωσις πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν τῆς ἀγάπης, τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν. Τὸ ἄγιον καὶ σωτήριον τοῦτο δῶρον τῆς πίστεως, εἶναι βαθέως ἐρρίζωμένον εἰς τὴν καρ- δίαν τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ, διὸ καὶ εἰς τὴν παρουσαν ἕορ- τὴν τῆς πεντηκονταετηρίδος ἡμῶν πανταχόδεν τῆς γῆς, διὰ λόγων εὐμενῶν καὶ δώρων πολυτίμων, διετραχώδην ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐλόγεια τῶν πιστῶν, πρὸς τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾶ τὰς ἡμετέρας ἐγκυκλίους ἐπιστολάς, ὡς πρὸ μικροῦ ἐμνήσθη ἐν τῷ προσ- φωνήματι αὐτοῦ ὁ ὑμέτερος περικλεῆς πρωθιεράρχης, δια- βεβαιοῦμεν ὑμᾶς, τέκνα ἀγαπητά, διτὶ ταύτας ἀπεστείλαμεν πρὸς τοὺς ἀγίους ἐπισκόπους τῆς Ούγγρας, οὐχὶ μόνον κατὰ καθῆκον ἀποστολικόν, ἀλλὰ καὶ χάριν. τῆς ἐξδιασμέ- νης ἡμῶν εὐμενείας πρὸς τὸ ὑμέτερον φιλόχριστον Ούγγρο- κὸν ἔθνος· θεωροῦντες τοὺς πολλοὺς καὶ φιεροὺς κινδύνους, πρὸς οὓς παλαίει καὶ ἀγωνίζεται ἡ χριστιανικὴ ἀρετή, πα- ρέσχομεν ὑμῖν, διὰ τῶν ὑμετέρων ἀξιοσεβάστων Ἱεραρχῶν, συμβουλὰς καὶ παρανέσεις πατρικάς, ἀφορώσας τὴν χρηστό- τητα τῶν ἡθῶν, τὴν ἀγιότητα τοῦ γαμικοῦ δεσμοῦ, τὴν ἐν φόρῳ Θεοῦ ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς νεότητος, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς χριστιανικῆς ὑπομονῆς καὶ καρτερίας, ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ βίου· καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τῶν πειρασμῶν, τῶν σκανδάλων, τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς παρομαρτούσης αὐτῇ πάντοτε κακοηδείας!

Οὐδόλως δ' ἀμφιβάλλομεν, τέκνα ἐν Χριστῷ ἀγαπητά, διτὶ αἱ σωτήριαι καὶ εὐαγγελικαὶ ἡμῶν αὐται παρανέσεις καὶ προτροπαί, προδύμως καὶ μετὰ ζήλου παρ' ὑμῶν ἐκ- τελούμεναι, θάτι ἀποφέρωσι καὶ ἐν ὑμῖν ἀγλαούς καὶ δαψιλεῖς

τους καρπούς, εἰς τε τὴν πολιτείαν καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἐν τούτοις, ἔνεκα τῆς πολλῆς δυσχερείας τῶν ἐνεστώτων χρόνων, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀποτλανήσεις καὶ αἱ τῆς ἀμαρτίας ἀφορμαὶ δισημέραι ἐπαυξάνουσιν, εὐχόμεθα ὑμῖν, τέκνα προσφιλῆ, ὅπως ἀντλήσητε πίστιν καὶ ζωὴν φιλόθεον ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς, ἐν ᾧ οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐλλαμψάντες ὑπὸ τοῦ εὐαγγελικοῦ φωτός, εὔρον πολλάκις εἰς ὥρας κρισίμους, στήριγμα ἀκράδαντον καὶ βουλὴν νικηφόρον.

Προσπαθήσατε λοιπόν, τέκνα ἀγαπητά, ἵνα ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς ταύτης πόλεως, τῆς πρωτεύουσης τοῦ καθολικισμοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν σεπτῶν τάφων τῶν ἀγίων ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Παύλου, ἐμπνευσθῆτε αἰσθήματα καὶ φρονήματα, ἐπάξια τῶν ὑμετέρων προγόνων, καὶ οὕτως ἀπερχόμενοι εἰς τὴν ὑμετέραν πατρίδα, φέρετε μεθ' ἑαυτῶν ἐφόδιον τιμιώτατον — ἀγάπην θερμοτέραν πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν, μείζονα ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ἀποστολικὴν ταύτην ἔδραν, καὶ θέλησιν ἀκλήνητον πρὸς τὴν τήρησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χριστιανικῶν ἐντολῶν. Ἰδού ὡραῖος καὶ πολύτιμος καρπὸς τῆς ἐν Ῥώμῃ ὑμετέρας ἐλεύσεως, Ἰδού λαμπρὸν καὶ σωτήριον ἀποτέλεσμα τῆς ὄδοιπορίας ὑμῶν, εἰς τε τὸν κατ' οἶκον καὶ τὸν δημόσιον, βίον· καθότι εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι τὰ ἔμνη καὶ τὰ κράτη ἀκμάζουσι καὶ εὐδαιμονοῦσιν, οὐχὶ τόσον δια τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων καὶ τῶν πλούτου· φόρων ἐπιγειρήσεων, ὅσον διὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς.

Σὺ δέ, ἀρχιεπίσκοπε καρδινάλιες, καὶ ὑμεῖς ἐπίσκοποι τῆς Οὐγγαρίας, ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἐξακολουθεῖτε ἐργαζόμενοι εὐθαρσώς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ὑμετέρου χριστεπωνύμου πληρώματος, ὅπως ἡ Οὐγγαρία, χάρις τῇ ὑμετέρᾳ εὐαγγελικῇ ἀρετῇ καὶ τῷ θείῳ καὶ κατ' ἐπίγνωσιν Κήλω, προκόπτῃ πάντοτε πρὸς τὰ καλά, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καθίσταται ἀξέια τῆς ἀγάπης καὶ τῶν ἐπαίνων τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἡδη δέ, ὡς τεκμήριον τῆς οὐρανίου χάριτος, καὶ ὡς μαρτύριον τῆς ἡμετέρας πατρικῆς εὑμενείας, ἐπιδαιφιλεύομεν τὴν ἀποστολικὴν ἡμῶν εὐλογίαν ἐπὶ τὸν σεπτὸν αὐτοκράτορα καὶ βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας Φραγκίσκον Ἰωσήφ, ἐπὶ τὸν αὐτοκρατορικὸν αὐτοῦ οἶκον, ἐφ' ὑμᾶς, σεβάσμιοι ἀδελφοί, ἐφ' ὑμᾶς, τέκνα ἀγαπητά, τοὺς ἐνταῦθα παρόντας, ἐπὶ τὰς χριστιανικὰς ὑμῶν οἰκογένειας, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν Οὐγγαρίαν·

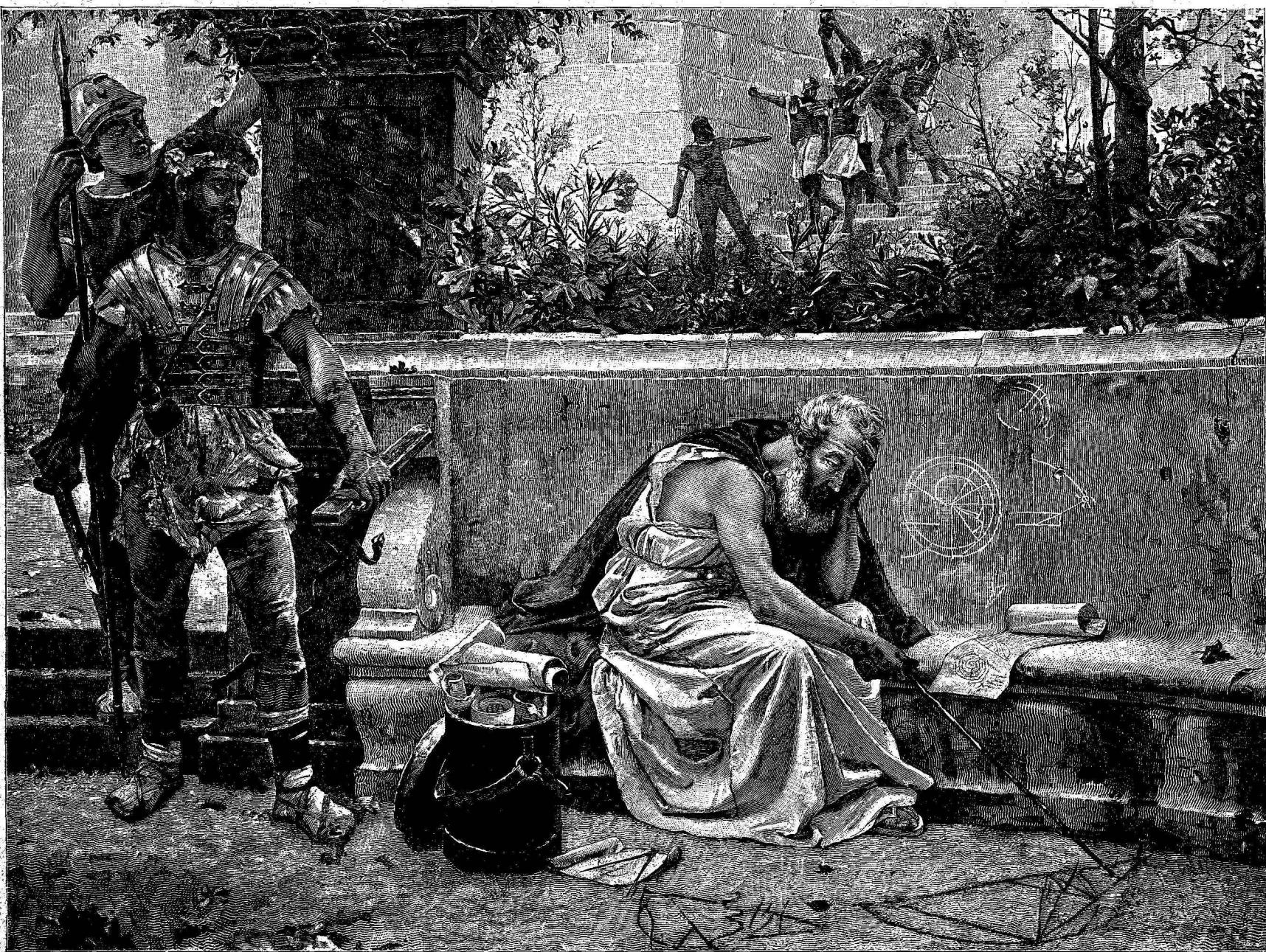
Μετὰ βαθυτάτης εὐλαβείας καὶ μετὰ δακρύων θρησκευτικῆς κατανύξεως, ἤκουσαν τοὺς πατρικούς τούτους λέγους οἱ παριστάμενοι, κλίναντες δὲ τὸ γόνυ καὶ προσκυνήσαντες, ἀπῆλθον πλήρεις χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἐφ' ἣς ἡξώθησαν πατικῆς εὐλογίας καὶ προσλαμβάνεις.

Σπανίως δὲ ἡ ἀνυπολόγιστος τῆς παποσύνης δύναμις διέλαμψε τοσοῦτον λαμπρῶς, ὅσον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη τῶν διαδηλώσεων, ἀς προεκάλεσε πανταχοῦ ἡ πεντηκονταητηρίς τῆς εἰς Ἱερέα χειροτονίας τοῦ πάπα Λέοντος ΙΙ'. Τρανῶς γῦν ἀπεδείχθη ὅτι ὁ δεσμώτης τοῦ Βατικανοῦ, ὁ ἀδέατος εἰς τὸ πολὺ πλήθος μοναχός, ἀσκεὶ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ καθολικοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου σύμπαντος τὸ πνευματικὸν κράτος, ὅπερ ἥσκουν οἱ διασημότατοι ποντίφρηκες τοῦ μεσαιώνος. Εἴναι δ' ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ ἀπαράμιλλος αὕτη θέσις ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὰ ἀτομικὰ προσόντα καὶ χαρίσματα τοῦ ἐνεστῶτος Πάπα Λέοντος ΙΙ', εἰς ἀνενδοιάστως δύνανται νὰ προσφέρωσι φόρον διαμασμοῦ καὶ ἐτερόδοξοι ἀκόμη. Ἔξοχος ποιητής, ἔξοχος ἥρτωρ, ἔξοχος φιλόσοφος

καὶ θεολόγος ὁ Λέων ΙΙ', ἀνελθὼν εἰς τὸν Παπικὸν θρόνον ἐν κρισιμωτάτῃ στιγμῇ, εὑρὼν δὲ τὴν παποσύνην εἰς ἕριδα πρὸς πάσας σχεδὸν τὰς πολιτικὰς ἔξουσίας τῆς εὐρώπης, ἀμαρτύρησε καὶ ἀπέδειξεν ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασι πολιτικῶταν καὶ ἐμβριθέστατον νοῦν, καὶ κατώρθωσε, χωρὶς νὰ θύσιαστη ἀναφανδὸν τὰ δόγματα καὶ τὰ δικαιώματα τῆς παπικῆς ἔδρας, νὰ καταστῇ μέγας παράγων ἐν Εὐρώπῃ συνδιαλλαγῆς καὶ εἰρήνης. Ο πανίσχυρος ἀρχικαγκελάριος τῆς Γερμανίας Βίσμαρκ, εἰς αὐτὸν ἀνέθεσε τὴν διαιτησίαν καὶ συνδιαλλαγὴν ἐπιφύβου διεθνοῦς ἕριδος, μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Γερμανίας, ἀλλὰ καὶ τὴν σύμπραξιν αὐτοῦ ἐπεκαλέσθη τελεσφόρως καὶ ἐν ἐσωτερικαῖς διαιράχαις. Ἐν Ἐλβετίᾳ, ἐν Βελγίῳ, ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ταῖς Σλαβικαῖς χώραις, ἐν Ἀνατολῇ, αἱ σχέσεις τῆς καθολικῆς ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας ἐκανονίσθησαν ὄμαλώτερον, αἱ δὲ ἐκ τοῦ Βατικανοῦ ὅδηγίαις ἀποπνέουσαι σύνεσιν καὶ εὐαγγελικὴν πραότητα, συνετέλεσαν πανταχοῦ γῆς εἰς κατευνασμὸν τῶν παθῶν αὐτὸς δὲ τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τοῦ ἀσκητικοῦ βίου καὶ τῆς ἰδιωτικῆς ἀρετῆς τοῦ Λέοντος ΙΙ', ἐπέδρασεν εὐεργετικῶς ἐπὶ τῆς καθόλου ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας.

Εὐλόγως λοιπὸν αὐλαὶ βασιλικαί, κυβερνήσεις, βουλαὶ ἐθνικαὶ, δημοτικὲς συμβούλια, καὶ σωματεῖα διάφορα, ἐπωφελήμησαν τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἱωβιλαίου, ὅπως ἐκδηλώσωσι τὰ πρὸς τὸν Πάπα Λέοντα ΙΙ'. αἰσθήματα ἐπρώτευσαν, φυσικῇ τῷ λόγῳ, ἐν τῇ ἐκδηλώσει ταύτῃ αἱ καθολικαὶ δύναστεῖαι· πάντα τὰ μέλη τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τῶν Ἀψβούργων ἐπεμφάνισαν τῷ Πάπῳ δῶρα πολυτιμότατα· θαυμάσια δὲ λόγω μεγαλοπρεπείας, ὑπῆρξαν τὰ δῶρα τῶν ὀρλέανων πριγκίπων τῆς Γαλλίας, ἀτινα ἐκόμισεν εἰς Ῥώμην ὁ δούξ Ἀλανσών· ἡ τῆς Ἀγγλίας ἀναστα Βικτωρία, ἐπεμφένει εἰς Ῥώμην μετὰ δώρων καὶ γραμμάτων συγχαρητηρίων, ἐκτακτον ἀπεσταλμένον, τὸν ἐπιφανέστατον καθολικὸν εὐπατρίδην τῆς Ἀγγλίας δοῦκα Νόρφολ· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀπωτάτης Ἀσίας, μονάρχαι τῆς βασιλείας τοῦ Αἴγυπτου ἐπεμφάνισαν τῷ Πάπῳ πολυτιμότατα· θαυμάσια δὲ λόγω μεγαλοπρεπείας, ὑπῆρξαν τὰ δῶρα τῶν δώρων, ἀτινα ἐπέμφησαν εἰς Ῥώμην ἐκ τῶν πέντε ἡπείρων τῆς γῆς· ἡ δὲ καλλιτεχνικὴ αὐτῶν ἀξία, εἶναι αὐτὸς τοῦτο ἀμύητος· διτούνανται νὰ παραγάγωσι τελείστερον αἱ καλαὶ τέχναι καὶ ἡ βιομηχανία, παρήχθη χάριν τοῦ Πάπα Ρώμης Λέοντος ΙΙ'. Μουσεῖον δὲ μέγα θὰ ἡδύναντο νὰ πληρώσωσι τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀγάλματα, τὰ χρυσοῦφαντα ἀμφια, οἱ Πίνακες, τὰ λειτουργικὰ καὶ ίερὰ σκεύη, τὰ ἐμβλήματα, ὅσα ἐπεσωρεύθησαν ἐν τῷ Βατικανῷ. Λίαν δὲ παραδόξως αἱ πλουσιώταται προσφοραὶ ἤλθον ἐκ τῆς Γαλλίας, οἵονει μαρτυροῦσσαι, ἐκ περισσοῦ, παρὰ τὴν λυμανομένην τὸν ὄγλον τῶν Γαλλικῶν μεγαλουπόλεων ἀσέβειαν, ὅπόσον ὑγιῆς εἶναι ἔτι ἡ ζύμη τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ, καὶ ὅπόσην δύναμιν διατηρεῖ τὸ ἀκράδαντον θεμέλιον τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος — ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία.

Ἀπαραμίλλως δὲ μεγαλοπρεπής ἐγένετο ἡ τελετὴ τοῦ Παπικοῦ ιωβιλαίου τῇ 29. του Δεκεμβρίου 1887. Ο Λέων ΙΙ'. ἀδέατος συνήθως εἰς τὸ πολὺ δημόσιον, κατῆλθεν ἐκ τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Πέτρου, ὅπως λειτουργήσῃ εἰς ἀνάμνησιν τῆς πρὸ πεντηκονταετίας πρώτης Ἱερᾶς λειτουργίας αὐτοῦ, ὁ ἀπέραντος δὲ οὗτος ναός, ὁ μεγιστος τῶν ναῶν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὑπὲρ τὰς 50 χιλιάδας ἀνθρώπων ὑπερεχείλισεν ἐκ τοῦ ἀπὸ πάσης γῆς συρρέεσσαν πλήθους· εἰς τὸν θεωρεῖον κατέλαβον θέσιν οἱ

Ο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ.

Εικόνα υπό Gust. Courtois.

ταπτικοί καὶ ἔκτακτοι ἀντιπρόσωποι των ζένων μοναρχῶν καὶ κυβερνήσεων. εἰς ἔτερον θεωρεῖον οἱ ἵπποται τοῦ τάγματος τῆς Μελίτης, καὶ εἰς τρίτον θεωρεῖον οἱ Ψωμαῖοι εὐπατρίδαι, αἱ δέσποιναι τῆς ρωμαϊκῆς ὀριστοκρατείας, καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Πάπα, ὅστις περιβλήθεις τὰ ίερὰ αὐτοῦ ἀμφιψια μετὰ τῆς κεκανανισμένης πομπῆς ἐν τῷ ναὸσκῳ, ὃν κατεκόσμησεν ἡ γραφίς τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν φερόμενος ἐπὶ χρυσῆς ἔδρας· τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκόσμει ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας δωρηθεῖσα μίτρα, εἰς δὲ τὸν δάκτυλον αὐτοῦ ἐφωτοβόλει ὁ ὑπὸ τοῦ μεγαλόφρονος Σουλτάνου τῆς Τουρκίας Ἀπούλλ Χαμίτ δωρηθεὶς δακτύλιος· ἡ ἀδαμαντοκόλλητος Τιάρα, ἣν ἐφόρει εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην, ἥν διαμάστιον δῶρον τῆς πόλεως τῶν Παρισίων· ὁ βαρύτυπος ἀμφορεὺς δι’ οὗ ἀπενίφθη τὰς χεῖρας, ἐδωρήθη ὑπὸ τῆς βασιλίστης τῆς Ἀγγλίας· τὸν χρυσοῦφαντον μανδύαν αὐτοῦ ἐκέντησεν ἡ εὐλαβὴς αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ· τὰ σανδάλια του ἐκέντισαν Ἱταλίδες δέσποιναι· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ πτερὰ τῶν στρουθοκαμήλων, ἀτα χειραπίδην τοῦ παπικὸν θρόνου, ἐπέμφησαν ὑπὸ βαρβάρου μονάρχου τῆς Ἀφρικῆς.

Τῆς πομπῆς ταύτης συμμετέσχον 9 καρδινάλιοι, δι Πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων Κωνσταντινουπόλεως, δι καθολικὸς ἀρχιεπίσκοπος τῶν Ἀθηνῶν σεβ. Μαραγγός, δι κομίσας τὴν συγχαρητήριον ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου, 39 ἀρχιεπίσκοποι καὶ 108 ἐπισκοπαὶ ἀπὸ τῶν γριστιανικῶν ἐμνῶν τῶν πέντε ἡπειρων τῆς γῆς· διε ἐπεφάνη ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ ἔδρας δι σεπτὸς πρεσβύτης, σκελετώδης τὸ σῶμα, κάτωχρος ὡς κήρινον δόμοιωμα, ὑψῶν τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ εὐλογῶν τὸ πλήθος τῶν πιστῶν, ἡ συγκίνησις τότε καὶ ἡ θρησκευτικὴ κατάνυξις ὑπῆρχεν ἀπερίγραπτος· αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν ἔκλαιον γονυπετεῖς, οἱ δὲ ἄνδρες ἀνευφήμουσιν. Τὸ γλυκὺ βλέμμα τοῦ Πάπα μετ’ ἀγάπης ἐστράφη ἰδίως πρὸς τὸ θεωρεῖον, ἐν ᾧ ἴσταντο οἱ προσφυλεῖς αὐτοῦ ἀνεψιοί· ἡ συγκίνησις, ἀλλὰ καὶ ὁ κάματος ἦσαν ὀφθαλμοφανεῖς ἐπὶ τῆς ἐλαρᾶς μορφῆς του· ἡ θεία αὕτη λειτουργία διήρκεσε περὶ τὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας. Τὸ Te Deum συνέφαλλον μετὰ τοῦ χοροῦ οἱ πιστοί· κατὰ δὲ τὴν ἔξοδον τοῦ Πάπα ἀπὸ τῆς ἔκκλησίας, ἀνενεῳθησαν ἐνθουσιωδῶς αἱ διαδηλώσεις· αἱ γυναικεῖς ἔσειον τὰ μανδύλια, οἱ ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ ὕψουν τοὺς πίλους, καὶ ἀπὸ μυριάδων στομάτων ἔζηρχοντο ἐν πάσῃ γλώσσῃ τῆς οἰκουμένης αἱ ζητωκραυγαί, ζήτω ὁ Λέων ΙΓ·, ζήτω ὁ Ιερός Πατήρ, ζήτω ὁ Πάπας βασιλεύς.

Ἐν τῇ „Καθολικῇ ἐνότητι“, ἐφημερίδι τοῦ Βατικανοῦ, ἐδημοσιεύθη ἡ ἔξιης ἔκθεσις, ἥτις θά ἀναγνωσθῇ εὐχαρίστως ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ δημοσίου, καθὸ μαρτυροῦσα ὅποιας ἐξαιρετικῆς τιμῆς ἡξιώθη ὑπὸ τοῦ Πάπα ὁ ἀνακοινώσας αὐτῷ τὰ συγχαρητήρια τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καταστήσαντος γνωστὸν εἰς τὸν ὑπέρτατον Ποντίφηκα, διε ἐγγέλησε τὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιδώῃ τῇ Α. Π. αὐτόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α·, δι ἀγίος Πατήρ οὐ μόνον παρέσχεν αὐτῷ ἰδιαιτέραν ἀκρέασιν, ἀλλὰ καὶ ἀνήγγειλεν, διε ὑπὲρδέχετο αὐτὸν ἐν μεγάλῃ αὐλικῇ στολῇ, ἵνα ἀποδείξῃ πόσον ἔχαιρεν ἐπὶ τῇ ἐκδηλώσει ταύτη τῆς ἀγάπης τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Καὶ οὕτω τῇ 24. Δεκεμβρίου, προσῆλθεν εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ θρόνου δι πανιερώτατος Μαραγγός, ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Ἀθήναις ἔξαρχίας κ. Βραγχάτη. Καὶ ἐπιδοὺς τὸ συγχαρητήριον γράμμα τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, προσεφώνησε τάδε.

Μακαριώτατε Πάτερ! εὐδαίμονα λογίζομαι ἐμαυτὸν ἐκπληρῶν τὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως μου ἀνατεθεῖσάν μοι τιμητικὴν ἐντολήν, καὶ παρουσιάζω τὰ συγχαρητήρια γράμματα καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἐπὶ τῷ Ἱερατικῷ ὑμῶν Ἰωβίλαιῳ. Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη μαρτυρεῖται, Μακαριώτατε Πάτερ, ἡ ἀκρα ἔκτιμησις καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Ἐλλάδος πρὸς τὸ ὑμέτερον πρόσωπον· ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ βασιλικὴ αὐτῆς εὐμένεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν καθολικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου.“

Πρὸς ταῦτα ὁ Ιερὸς πατὴρ ἀπεκρίθη.

„Το συγχαρητήριον τοῦτο γράμμα τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἐλλάδος Γεωργίου τοῦ Α·, ὡς καὶ τὰ ἀγαθὰ αἰσθήματα, ἀτινα ἐνετείλατο ὑμῖν ἵνα ἐκφράσητε καὶ διὰ ζώσης φωνῆς, χαροποιοῦσσιν ἡμᾶς τὰ μέγιστα· ἀλλὰ τὰ αἰσθήματα ταῦτα, πανιερώτατε, οὐδὲν ἔχουσι τὸ καινοφανές· διότι γνωστὰ ἐγένοντο ὑμῖν, ὅτε ἡξιώθημεν τῆς βασιλικῆς ἐπισκέψεως τῆς Α. Μεγαλειότητος. Τότε ἐπεισθημεν, ὅτι εἶχομεν ἐν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἑλλήνων Ἡγεμόνα φίλον, τρέφοντα ἀκρανέας ταῦτα αἰσθήματα, διότι ἡ μεγαλειότητης τοῦ βασιλέως ηδόνησος νὰ διαβεβαιώσῃ, ὅτι ἐδράττετο πάσης εὐκαιρίας, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν πρὸς τοὺς καθολικοὺς Ἑλληνας ὑπηκόους εὐμένειαν αὐτοῦ· προσέθηκε δὲ τότε, διότι καὶ πρὸς ὑμᾶς, πανιερώτατε, ἔτρεφε μεγίστην ὑπόληψιν, καὶ ἐπεδύμει νὰ φανῇ ὑμῖν ἀρεστὸς κατὰ πάντα τρόπον· αἱ ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ Ἰωβίλαιῷ ἐκδηλώσεις εἶναι, βεβαίως, λίαν χαρούσυνοι, προερχόμενοι απὸ καθολικῶν Ἡγεμόνων. Ἄλλ’ ἔτι ἀσπαστότεραι αποβαίνουσιν αὗται, προερχόμεναι εἰς Ἡγεμόνων μὴ καθολικῶν. Συγκεκινημένοι εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ τούτῳ τὸν Κύριον, εἰς δὲν ὁφείλεται πᾶς ἐπαίνος. Μεθ’ ὑμῶν δὲ συγχαρίουσι καὶ συνευχαριστοῦσι πάντες οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἀπανταχοῦ γῆς πιστοί καθολικοί· δὲν θὰ ἀμελήσωμεν νὲ ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν βασιλικὴν ἐπιστολήν· ἐπιφορτίζομεν δὲ ὑμᾶς ἐν τούτοις νὰ ἐρμηνεύσητε καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τῇ Α. Μεγαλειότητι τὰ αἰσθήματα τῆς ἡμετέρας ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης.“

Μετὰ τὸ προσφώνημα τοῦτο ὁ Ιερὸς Πατὴρ συνδιελέχθη πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀρχιεπισκόπης, ἐδέχθη δὲ καὶ τὰ παρουσιασθέντα αὐτῷ δῶρα, ἐν οἷς, λαμπρότατον λεύκωμα περιέχον τὰς φωτογραφίας τῶν ἀρχαίων ναῶν τῶν Ἀθηνῶν, δῶρον τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Ιεροῦ κλήρου· πλούσιον τάπητα, δῶρον τῶν καθολικῶν Κυριῶν τοῦ Πειραιῶς, λεύκωμα πλῆρες θεσσαλικῶν φωτογραφιῶν, καὶ ποσὸν χρηματικὸν ἀξιόλογον, ὑπὲρ του δηγαρίου τοῦ ἁγ. Πάτρου. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἐπισήμου ταύτης ἀκροάσεως, δι ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσκέψητο τὸν καρδινάλιον ἀρχιγραμματέα.

(Νέα Ἡμέρα Τεργέστης)

Πρὸ ἐνὸς δὲ περίπου μηνὸς ἡ Α. Μ. δι Πάπας Λέων ΙΓ·, ἐνώπιον τοῦ Σεβασμιωτάτου Azarian, πατριάρχου τῶν καθολικῶν Ἀρμενίων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐνώπιον πεντήκοντα ἀρχιεπισκόπων, ἐπισκόπων καὶ Ιερέων τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς εἶπε τὰ ἀξιοσημεώτατα ταῦτα λόγια „χαίρω ὑπερβαλλόντως βλέπων, διτὸς Ἐλληνισμὸς προσφέται σήμερον εὑμενῶς καὶ φιλοφρόνως πρὸς τὴν ἀγίαν ταύτην ἐδραν. Η θερμοτέρα εὐχή μου εἶναι νὰ ἔσω τὴν ἔνωσιν τῶν ἀγίων ἐκείνων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἥκουσαν τὴν Ιεράν φωνὴν τῶν Ἀθανασίων, τῶν Βασιλείων, τῶν Γρηγορίων καὶ τῶν Χρυσοστόμων, τῶν λαμπρῶν τούτων τῆς Ἐκ-

κλησίας Πατέρων, οίτινες ἀληθιώς είσιν ή δόξα καὶ τὸ κλέος οὐχὶ μόνον τῆς Ἀνατολικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας. Προς ἐπίτευξιν τῆς Ἱερᾶς ταύτης εὐχῆς μου, καὶ τῆς εὐχῆς, ἀναμφιβόλως, πάντων τῶν χριστιανῶν, εἰμὶ πρόδυμος νῦν θυσιάσω πᾶν ὅ, τι ἔξαρτοτάται ἐξ ἑμοῦ” („La revue de l’Orient“, Nr. 11, Budapest, 11. Mars 1888).

Μεθ’ ἀπαντα ταῦτα εὐξώμεθα, φίλε ἀναγνῶστα, ὅπερ τῆς ἐν Χριστῷ εἰρήνης, ὅπερ τῆς ἑνόσεως καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης τῶν ἀπανταχοῦ γῆς ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, ἣτις βεβαίως γενήσεται, ὅταν κατὰ τὸ προφητικὸν λόγιον, πληθυνθῇ ἡ γνῶσις, καὶ φωτισθῶσιν οἱ πολλοί. Καὶ τότε μετὰ τῶν ἀλλων, καὶ οἱ ὄρθιοδόξοι πατριάρχαι καὶ

Ο ἐν Trebicci τῆς Μοραβίας καθηγητῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ σοφὸς καθολικὸς Ἱερεὺς τοῦ διδακτικοῦ τάγματος Scholarum Piaenum Josephus Gustavus Grützner, ἐποίησεν ἐλληνιστὴν τὴν παρὰ πόδας Σαπφικὴν ὥδην εἰς τὴν πεντεκονταετήριδα τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ’, ἣν καὶ δημοσιεύομεν ἀστένως ἐν τῇ Κλειστῇ, πρὸς τιμὴν καὶ ἐπινον τοῦ ἑλληνομαθοῦς καὶ φιλέλληνος καθηγητοῦ.

Γλύκιστον δὲλλων δέλιον φάσι,
τὸ σύμερον δὴ χρύσεον ἥλυθες
τοῖνυν ποθεύσι δαρὸν ἄμιν,
ὅμματι μειδίον χαρωπῷ.

ὅωσθεὶς δναιό γ’, ἀρχιερεῦ Λέοντος,
τηλεκλυτῶν ὡς Πηγιζόνων τέκος,
ἔλθος Σὺ πάντων Χριστιανῶν
πεντετηρίδα σάμερον γάρ

ὑμνοῦμεν ἱρᾶς τὰν δεκάταν λιτᾶς
τῆς Ἱερατείας Τοι δολέες,
ἀγρῆν φρενῶν χόριν χέοντες
χείνεος ἐκ καθαροῦ περισσῶν

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΟΙΗΜΑ

ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ.

Ἐπὶ τοῦ τάφου

τῆς Ἐλένης Φιλιππότη, τὸ γένος Μεταξᾶ, ἐκ μέρους τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὴν ημέραν τῆς ἕορτῆς τῆς.

Μὲ τὴν γιορτὴν σου ἔχομαι λουλούδια νὰ σκορπίσω
Στὴν εὔσομή σου κεφαλή,
Καὶ μὲ τὸ πρῶτο μου φιλί
Αὐτό, νὰ σὲ ξυπνίσω.

Σύννα, παιδί μου, νὰ καρῆς σὰν πρῶτα τὴν γιορτή σου.
Σήκω νὰ πλέξῃς τὰ μαλλιά,
Ν’ ἀναύσω τὴν γυναικά λαλιά,
Ν’ ἀναστηθῶν μαζῆ σου!

Δὲν δὲ σου πῶ, ἀγάπη μου, χρόνια πολλὰ νὰ ζήσῃς.
Μὲ φθάνει μόνο μιὰ στιγμή
Ν’ ἀναστηκάσῃς τὸ κορμί,
Στιγμὴ νὰ μοῦ μιλήσῃς.

Θυμᾶσαι πέρσι; . . . Δυσώ πουλιά σ’ ἔξυπνισταν μαζῆ μου
Μὲ τὰ χιονάτα τους φτερά,
Κ’ ἔγω λουλούδια δροσερά
Σοῦ σκόρπικα παιδί μου!

Τώρα, τὰ πάντα πλάκωσε τῆς συμφορᾶς τὸ κύμα.
Τώρα, σὰν ζσκιος θλιβερή,
Διβάνι φέρνω καὶ κερί¹
Στὸ ἔρημό σου μνῆμα

Σήκω, παιδί μου· ἔρχομαι τέτοια γιορτή καὶ μέρα
Νὰ τὴν περάσωμε μαζῆ,
Νὰ πῶ νὰ κόρη μου πᾶς ζῆ,
Πῶς ἔχω θυγατέρα!

(Τῇ 20. Μαΐου 1881.)

πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς ὄρθιοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας θὰ συγχαρῶσιν ἀδελφικῶς τὸν ἀρχηγὸν τῆς δυτικῆς ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας, ἐπὶ τῇ πεντεκονταετήριδι, ἢ ἀλλῇ ἐπισήμω αὐτοῦ ἕορτῇ, ὡς καὶ αὐτὸς ἀμοιβαίως τοὺς αὐτούς, ἐπὶ δομοίᾳ περιστάσεις.

Οἱ μεδ’ ἡμᾶς, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας, θὰ ἴδωσι καὶ τὸ χρυσόσυνον τοῦτο γεγονός τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐπ’ ἀγαθῷ καὶ πρὸς γκράν καὶ εὐημερίαν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἐν Βουδαπέστῃ, μηνὶ Μαρτίου 1888.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΩΓΟΣ, Ἀρχιμαρτίτης.

νέφατον Θεῷ γ’ ἐλεήμονι.

δίκαιος εἴ γρῳ αἰδεσίμος πυκῆρος

μνατῶν ἀπάντων, δέναος

τῶν χαρίτων γεράων τε παγά:

εἰρανοποιὸς μάν γέγονας βροτοῖς,

ἐκκλασίας τε στεῖραν ἀγεις διὰ

τὰς κυματώσεως ροθεύσας

ρωμαλέψη σταθερό τε χειρί.

σοφώτατος γεροντοδιδίσκαλος,

φιλόννεος δὲ καὶ φιλόμοισος ὡν,

συχρόν γε μείνας ἐνθάδ’, ὁφὲ

τῶν μακάρων απόβα π’ γάσους.

Σοῦ μοιάζει, φῶς μου, στὴ φωνή, σοῦ μοιάζει στὸν δέρα,

Στὸ χαρογέλοιο τ’ ἀπαλό.

Σκύβω σ’ ἐκείνη καὶ φιλά

Ἐσένα νύχτα μέρα!

Πόσαις φοραῖς τὸ ταῖρι σου μὲ τὴν καρδιὰ καῦμανη

Βουβά τὴν σφήγγει, τῆς μιλεῖ,

Κ’ εἰς ἔντ’ ἀκούεται φιλί

Δαχταριστό „Ἐλένη“

Βαρειά κοιμᾶσαι, κόρη μου, στοῦ ὕπου τὴν ἀγκάλη.

Σύννα ὁ ὕπνος δ βαρύς

Χαλᾶ τὴν δψι, καὶ μπορεῖς

Νὰ μ’ ἀρδωστήσῃς πάλι!

Ἄγ, ἔποιος στῆς ζωῆς τὸ φῶς τὰ δυώ του μάτια κλείστη,

Σ’ αὐτὸν ἀρέωστια δὲν χωρεῖ,

Καὶ τὸ σπασμένο δὲν μπορεῖ

Ποτῆρι νὰ φαίσῃ

Αν τὴν ἀγάπην δ Θεός, στὴ χάρι του δεήσου

Ἄλλη χρονιά νὰ μὴν ἴδω,

Κ’ ἔδα, παιδάκι μου, ἔδα

Νὰ κοιμηθῶ μαζῆ του!